

Ps. 44: 1-9

Spr. 20: 26-30

Lukas 3: 1-20

①

Broeders en zusters,

Matth. 11: 11: "Voorwaar, Ik zeg u, onder hen die uit vrouwen geboren zijn, is er niemand groter dan Joh. d. D. maar de kleinste in het Koninkrijk der hemelen is groter dan hij."

Bij de prediking van vandaag

Willen wij ons bepalen bij een paar

uitspraken van Johannes de Doper, namelijk: vs 7:

Lukas 3: 7

"Adderengebroad, wie heeft u een wenk gegeven om de komende toorn te ontgaan?" - Dat is vers 7.

* Daarnaast de antwoorden op een vraag die blijkbaar uit meer dan één richting komt:

Lukas 3: 10

"Wat moeten wij dan doen?" - Deze antwoorden dan klinken helemaal niet meer zo hard als dat "adderengebroad" van daarnet.

* Het is goed dat wij ons eerst even het tijdsbeeld voor ogen houden van wat er toen bij de Israëlieten leefde:

- Waardoor waren hun gedachtengangen bepaald?
- Waardoor waren hun handelingen gemotiveerd?

* Welnu, dat tijdsbeeld verschilde slechts in weinig met hetgeen wij hedendaags kunnen zien; of tenminste: wij kunnen heel wat parallellen zien: onrust, mistroostigheid, hopeloosheid, aangevoelde dreiging, onvrede.... Men zegt: "de tijden zijn anders." - Hoe "anders" zijn de tijden dan wel?

Wij kleden ons anders dan Israël toen...

- En wij hebben andere voertuigen...
- En wij hebben een andere manier om licht te maken als 't donker wordt...
- En onze werkmethodes zijn anders...

- Maar onze bezorgdheden, en wat onze geest bezighoudt: net hetzelfde: **onrust, onvrede, angst...**
- **Bemerkt** daarbij, broeder en zuster, de plek op de aardbol waar dat alles minder voelbaar is, is echt niet groot...
- * **Zowel** in de dagen van Christus - Israël als in onze dagen kon je groepen vinden die ofwel als "vluchtoord", ofwel als "verzetsgroep" ofwel als "streefgroep" fungeerden. - **Wie** is er nog nooit op zoek gegaan naar een "groep van gelijkgestemden"?
- **In** Israël kon men zijn heil of zijn veiligheid zoeken bij de Essenen, of bij de Zeloten, of aanhang bij de Farizeeën...
- **Heden** zijn dat politieke partijen of zelfhulpgroepen (praatcafé's) of al dan niet fundamentalistische vrijheidsstrijdersbewegingen. **En** elk van dezen wil zo geloofwaardig mogelijk naar voor komen...
- * **Waarom** vertel ik dat allemaal? - **Dat** vertel ik om duidelijk te maken dat het geestelijk klimaat, waarin Johannes de Doper zijn "boodschap van bekering" moest brengen, zeer sterk gelijk is aan het onze, **en dat wij daaruit dus nogal wat kunnen leren.**
- **Johannes de Doper** moest de komst van de Koning - Messias aanzeggen.
- **Johannes de Doper** werd "voorloper" of "herout des Heren" genoemd.

Hij roept het volk op, en vaak op zeer gevoelige wijze, om zichzelf en de dingen in gereedheid te brengen voor de komende „rijksgrote“, of „Koning“.

- wegen die overgroeid waren: in orde!
- wegen die weggespoeld waren: in orde daarmee!
- Alles moest zo een beetje „perfect“ gemaakt worden.

→ Maar vooral: „Denkt na over uw leven!“ „Komt tot inkeer, bekeert U“!

Mijn broeder en zuster, ^{van Jezus Christus} Zijn komen^x: dat was de totaalinzet van Zijn Liefde. Wij weten het, want het werd ons ter kennis gesteld. Maar „begrijpen“ wij het? Durven wij zeggen dat wij een „fractie“ ervan „begrijpen“? Ook dát kunnen wij niet zeggen. Zijn liefde gaat alle mensenverstand te boven!

* In het Mattheus - evangelie kunnen wij lezen dat Johannes de Doper een kleed van kameelhaar droeg.

→ Dat is merkwaardig, want aan de kleding, en aan de versiering, en aan de wapens van de heraut kon men zien welke koning hem vooropstuurde.

* Aan deze voorloper, Johannes de Doper, was te zien dat hij kwam voor een heel bijzondere Koning:

× of ook: „Boete-kleding“... „Zijn rijk is niet van deze wereld.“ Zijn kleding, en deze is als die van de herders, daarmee betuigt hij het volk: „ook ik ben onrein voor God“!!

* Johannes, de naam betekent „Jaweh is genadig“, was een dertigjarige priesterszoon uit Aäron.

Net als Mozes, en Elia, en David, werd hij uit de woestijn geroepen. - De woestijn waar Johannes de Doper verbleef lag ten noordwesten

van de Dode Zee; en droeg de herinneringen aan Sodom en Gomorra in zich.

- * En dan nog opvallend is dat het optreden van Johannes gelijkaardig is aan dat van Elia:
 - vrij plotseling, en ook:
 - agerend tegen het koningshuis, welks beleid vol boosheid was.

- * Johannes predikte „tot de scharen“. Nauwkeurige omschrijving van die „scharen“ zult u in het Lukas-evangelie tevergeefs zoeken. Mattheus echter noemt nog bijzonderlijk de Farizeeën en de schriftgeleerden bij het gehoor.

- * Johannes sprak tot mensen die gehoor wilden geven; tot mensen die zich vragen stelden rond de toestanden in Israël; mensen die zich afvroegen:
 → „Wat komt er hier nu eigenlijk over ons heen?“ (een vraag die ook wij ons dikwijls eens zouden moeten stellen)... „Welke wind waait hier eigenlijk?“...
 → „Hier klopt iets niet!“... Mensen ook, die zich wel bewust zijn dat ze ook zelf een stuk verantwoordelijkheid dragen voor alles wat verkeerd loopt.

- * De prediking van Johannes verrast ons. De prediking van „de doop der bekering tot vergeving van zonden“, vooral omdat het een antwoord zou moeten zijn op een verlangen, verrast ons, want het begint met een verwijf: „adderengebroed“.

→ Krachtig, scherp, Het moet bij menig toehoorder door merg en been gegaan gegaan zijn, want een Israëli moest je niet over adders spreken.

- * Een dorre, onbewoonde streek, ten zuiden van Jericho, met veel struikbossen, was bekend omdat er veel adders huisden. En als het dan brandde in die struikbossen kwam daar het "adderengebroid" uit te voorschijn. Ook Jezus gebruikte deze term toen Hij tegenover de Schriftgeleerden en de Farizeeën stond. (Matth 12:34)(Matth 3:7)(Matth 23:38)

"Adderengebroid":

- * Het woord heeft betrekking op de gesteldheid van het hart. - Op het feit dat hetgeen men "toonde" te zijn niet in overeenstemming is met wat men "is".
- * Daarbij leefde bij de Joden nog het idee dat, omdat zij "kinderen van Abraham" waren, zij "immuun en veilig" waren tegen alle verleiding....
- * De missie van Johannes was, mede door de verharding van geest tergevolge van alle wantoestanden en wanverhoudingen niet gemakkelijk:
 "Bekeert u!" en:
 "Bereidt de weg..."
- * Op vandaag kampt een evangeliebrenger met eenzelfde geestesverharding. Wij kunnen even hardhorig zijn, even afkerig, even nukkig, als het over het "evangelie der bekering" gaat. Wie liefdevol en zachtmoedig het evangelie brengt, (en dat moet toch óók kunnen...) loopt de kans geacht te worden "niet meer bij de tijd" te zijn.

- * **Mijn** broeder en zuster, heb gewoon eens de moed om tegen de stroming van de wereld in te zwemmen; **Doe** het met Gods genade, en je zult wat zien!
- * **Die** tegenstand:... soms is dat echt wel ontmoedigend, maar dat mag niet het belangrijkste zijn. **Ook** Johannes moest veel tegenstand gewoon naast zich neerleggen. En ook bij ons mag, spijs die tegenstand, de frisse zendingsijver weleens opgefrist worden. „**Brengt dan vruchten voort, die aan de bekering beantwoorden**“. → dat is ook nog beetje „scherpte“ in de taal.
- * **Maar** - en gelukkig maar - hebben wij hier óók de uitnodigende, de liefelijk klinkende taal. **Deze** klinkt (merkwaardig) vanaf het ogenblik dat de toehoorders zich vragende partij stellen. „**wat moeten wij dan doen?**“
- * **Deze** vraag werd gesteld door de „scharen“. **Dit** wil zeggen door de tollenaars, door soldaten die in krijgsdienst waren, door huismoeders, herders, timmerlieden... **Merkwaardig** dat de mens altijd graag iets wil doen om zalig te worden...
- * **De Heer** zegt: **geloof!** en laat, als ge werken doet, ze geloofsgebonden zijn.
 - **Geloof** dat ik u liefheb. (ietske, zacht dringende manier van spreken, toch?)
 - **Uw geloof**: dat is de verbindingslijn, het kanaal waarlangs Ik u zal aanspreken.
 - **Via** het kanaal van het geloof zal Ik u „ingeven“, en gij zult weten wat u te doen staat.

- Een dame haar echtgenoot verblijft langere tijd in het buitenland. Gedurende die afwezigheid bereddert en bestuurt zij alleen het gezin, dat meerdere kinderen telt. Bij alle, en vooral bij zwaarderwegende beslissingen houdt zij rekening met hoe haar man zou handelen en beslissen, ook al kent hij op dat ogenblik niet de aard van de moeilijkheden. En dat doet zij uit liefde voor haar echtgenoot. Gemeente, laat ons op zo'n manier Christen zijn.
- Als gij iets beslist of als gij iets doet: gaat dan te rade bij de Heer. En handelt geloofsgebonden.

* „Wat moeten wij dan doen?”

Van vermanend en scherp verandert hier de toon naar eenvoudig, liefdevol, vredelievend. Die antwoorden liggen zo voor de hand; ze zijn echt wel gemakkelijk te begrijpen.

- Wie een kleed over heeft geve het aan wie er geen heeft; wie spijzen heeft, doe evenzo...
- Wie tollenaar is: vordert niet meer dan u voorgeschreven is.
- Wie in krijgsdienst is, weze tevreden met zijn soldij, ... plundert niemand uit en perst niemand af...

*

Deze eenvoudige, vredelievende inzet is blijk van de innerlijke verandering. Als deze er niet is, zal het tonen ervan meestal op niets uitlopen.

- * „Innerlijke verandering” blijkt uit de lust om de eigen zonden te bestrijden, en uit de lust om godvrezend te zijn.

En wij denken verder na:

- * Onze tijdsgeest heeft misschien een andere kleur, maar wezenlijk is deze niet veranderd. nogal gerespecteerd
- In ons democratisch land worden de meningen **Het beleid**: is dat niet even wreedaardig als toen?
- **Kijkt!** kijkt over het rond der aarde! Kijkt niet eens zo ver over onze landsgrenzen! **Waarom** moordt men in onze streken minder? uit deontologie? of is het omdat men gezichtsverlies vreest?

- * Zou in onze streken het respect voor het mensenleven in de opvoeding nog meegegeven zijn?.... **En** als wij dan bekijken het vernietigen van het ongeboren mensenleven? **Statistieken** en **cijfers** zeggen ons genoeg, en **stemmen tot nadenken**....

- * **Mijn** broeder en zuster, als wij daarover nadenken: kunnen wij eigenlijk echt wel menen dat wij smetteloos en zuiver zijn?

- * **Schuilt** er niet in ieder van ons potentieel een heler? of een echtbreker? of een moordenaar?

- Wij denken aan de man die te Bethesda door Jezus genezen werd: **38** jaren was hij verlamd! **Hoe** denkt u dat hij gezondigd kan hebben? - **En** toch zegt Jezus tot hem: "zondig niet meer, opdat u niet iets ergers overkome". **Blijkbaar** was die man, net als gelijk wie anders drager van onzuiverheid drager van zonde.... **Veeleisend**, **onhebbelijk**,.... **Het** kwade hoeft niet altijd zichtbaar te zijn, maar het is er...

Joh 5:14

- **En** zijn dan de anderen, degenen die wel een zichtbaar **strafblad** hebben zwaardere boosdoeners dan de trots die sommigen dragen, roemend op ergens

een eigen gerechtigheid, die niet blijvend kan zijn?

→ **Durven** wij moeite doen om strafbladdragers op te zoeken, te benaderen, of gaan wij er de neus voor ophalen? **Waar** in Gods woord kunnen wij zo'n afschuwelijk denkbeeld vinden van uitsluiting van recht op het evangelie?

* **Gemeente**, Was er maar een vonkje eerezucht bij Johannes geweest, dan had hij van zichzelf kunnen getuigen: **"Ik ben een priesterszoon"...**
"Ik ben van wonderlijke geboorte"...
 Johannes predikte echter tegen alle zelfvoldaanheid.

* **Maar ook kwam hij de doop van de Messias aanzeggen:**
"Doch Hij komt, die sterker is dan ik, - wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken - die zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur".

* **Johannes de Doper zal van het toneel verdwijnen.**
Als het morgenlicht aankomt verdwijnt ook de meest heldere ster. Zo zal ook Johannes de Doper verdwijnen als de Messias verschijnt.

Lukas 3:16

"Deze zal dopen met de heilige Geest en met vuur".

*** Met de heilige Geest:**

Zacharia 12:10

→ **- Dat is met zegen. Nieuw Testament:** **"Ik zal over u uitgieten de Geest der genade en der gebeden".** : Woorden die geen uitleg nodig hebben.
 → **Dat is het leven in Hem: Vrijgemaakt** van alles wat de vorst van de duisternis ons opdringt.
 → **Vrijheid** om niet meer te hoeven meedansen met een opdringerige wereld.

* Met vuur :

- Om het onreine weg te branden. Waar de vrijheid des Heren werkelijkheid wordt, daar wordt het "kaf" weggebrand. "Vuur = gericht". Merkwaardig: "Kaf" heeft wel de vorm van het koren, maar kaf bezit niet de levende, en voedzame, en vruchtbare inhoud.

* Kerst: is nu al enkele weken geleden gevierd. Wat wij nooit uit het oog mogen verliezen, gemeente, is dat voor de Here de eerste- en de tweede komst

van de Heer Jezus "heerlijk één" zijn; "onlosmakelijk" met ~~aan~~ elkaar verbonden. Het Gude Testament beschrijft die gebeurtenissen meermaals als een eenheid.

* De eerste komst was in totale liefde: Hij legde zijn majesteit af en werd de mensen gelijk. Het was tot reiniging en tot redding. Hij kwam de zondaren opzoeken. Achter Zich trok Hij een spoor van liefde en genade. Bij Zijn tweede komst, waar wij door Johannes de Doper aangespoord worden om ernaar uit te zien, wordt bovendien Zijn totale vrede en gerechtigheid ons aangeboden. Ons wacht het koninkrijk van Gods nabijheid.

→ Daarom zegt Johannes:

- "Effent de weg."
- "Maakt uw hart open." Ook nu nog!
- Dit aan te kondigen was Johannes' zending.
- Dit aan te kondigen mag ook nu, 2017, onze zending zijn. Amen.